

31. net-notat

med følgende overskrifter:

Kunstnersamfundet – Sektionsopdeling
Censorer til statens arkitektskoler
Bestyrelsen for Det Danske Institut i Athen
Bestyrelsen for Danmarks Keramikmuseum
Fremtidig brug af Carlsberg-grunden

BILAG: Akademiraadets notat vedr. Kunstnersamfundet m.v.

Udkast til referat af mødet den 21. juni 2006 er godkendt på Raadets møde den 6. september 2006.
På baggrund af det godkendte referat er udarbejdet følgende notater om konkrete beslutninger og relevante meddelelser på mødet.
Sager, der ikke blev endeligt afgjort på mødet, samt sager af mere intern karakter, er ikke omtalt her.

Notater fra møde i Akademiraadet onsdag den 21. juni 2006

Mødet blev afholdt i Kuppelsalen på Charlottenborg kl. 17.30 – 20.

Inden mødet var kl. 15 holdt møde med medlemmer af arbejdsgruppen vedr. det åbne land og fra kl. 16 afholdt møder i faggrupperne.

Til stede:

Arkitekterne: Kristine Jensen, Carsten Hoff (dirigent) og Jan Søndergaard.

Billedhuggerne: Elisabeth Toubro (formand), Bjørn Nørgaard, Jesper Rasmussen og Marianne Hesselbjerg (suppleant).

Malerne: Henrik Flagstad, Mette Gitz-Johansen, Niels Reumert og Malene Landgreen.

Afbud fra: Arkitekten Mikkel Beedholm og billedhuggeren Eva Koch.

Referent: Akademisekretær Tove Lergaard.

Kunstnersamfundet – Sektionsopdeling m. v

A Notat fra Akademiraadet om sektionsdelingerne i Kunstnersamfundet og Akademiets struktur

På mødet i Kunstnersamfundet den 12. januar 2005, blev også strukturen i Kunstnersamfundet drøftet. Der blev fremsat synspunkter om, at det var forkert at opretholde de tre sektioner i Kunstnersamfundet, da det kan være vanskeligt for kunstnerne at forholde sig til en placering i enten billedhuggersektionen eller i malersektionen. Synspunkter om, at det ville være forkert at ændre den nuværende opdeling, blev dog også fremsat. På mødet den 12.1.2005 lovede dirigenten, at Raadet ville se på problemstillingen, og Raadet har efterfølgende på flere møder drøftet sagen.

Der forelå til mødet i Akademiraadet den 21. juni 2006 fra Elisabeth Toubro og Kristine Jensen et revideret udkast til et notat om Raadets holdning til sektionsopdelingerne m.v. Notatet redegør for dele af kritikken, og hvorfor Akademiraadet stadig finder, at denne tredeling er hensigtsmæssig og vital for Akademiet og Raadets organisation og arbejde.

Efter enkelte rettelser blev notatet - hvori der konkluderes *"at sektionsopdelingens tredeling er den mest hensigtsmæssige og derfor nødvendige struktur, der gør det muligt at varetage alle Raadets opgaver velovervejet, afbalanceret, effektivt og præcist. Med denne organisering af Akademiet kan vi gennem dialog med staten og som statens rådgivere indfri vor forpligtelse til at fremme kunsten - og på den måde varetager vi bedst Kunstnersamfundets interesser over for samfundet."* - vedtaget af Akademiraadet.

Notatets fuldt ordlyd er bragt i slutningen af dette notat.

B Forslag fra arbejdsgruppen vedr. faglig fordeling i de tre KS-sektioner vedtaget

Arbejdsgruppen, der blev nedsat på Raadets møde den 16 november 2005, skulle – i forlængelse af Raadets tidligere drøftelser - undersøge bl.a. mulighederne for bedre at understrege og kommunikere, at de tre nuværende sektioner med 'tilgrænsende kunstarter' kan rumme alle akademi-relevante fag.

Arbejdsgruppen (Elisabeth Toubro, Kristine Jensen, Jesper Rasmussen, Mette Gitz-Johansen og Jette Gejl Kristensen) har efter et møde den 25. april 2006 udformet et notat med bl.a. forslag om at udøvere af de nye medie fortrinsvis indplaceres i samme sektion (så de har mulighed for reel indflydelse ved valgene), og det bør være i Billedhuggersektionen; ikke alene fordi sektionen er den mindste, men også fordi nye mediers arbejdsvilkår og afsætningsmuligheder bedre kan lignes med billedhuggerens end med malernes.

Arbejdsgruppen fremsatte desuden forslag til en beskrivelse af det faglige indhold i de tre sektioner i Kunstnersamfundet.

Akademiraadet tiltrådte arbejdsgruppens forslag, dog med ganske få ændringer i forslaget til beskrivelse af det faglige indhold i de tre sektioner.

Den af Raadet vedtagne formulering af den faglige opdeling i Kunstnersamfundet lyder:

ARKITEKTSEKTIONEN

Arkitekter, som praktiserer enhver form for kunstnerisk motiveret arkitektur, med og uden specialer inden for planlægning, landskabsarkitektur, havekunst samt bygnings-, rum- og møbelkunst.

Desuden udøvere af naturligt tilgrænsende kunstarter til den bundne/funktionsbestemte kunststart arkitektur; for eksempel design (belysning, industriel, grafisk, tekstil, web etc.) og nye medier.

BILLEDHUGGERSEKTIONEN

Billedkunstnere, som arbejder med skulptur, rum og objekter.

Desuden udøvere af naturligt tilgrænsende kunstarter til den rumlige kunststart; for eksempel installation, video, foto, lys, performance, digitalkunst og nye medier.

MALERSEKTIONEN

Billedkunstnere, som arbejder med farven og fladen i maleri og grafik.

Desuden udøvere af naturligt tilgrænsende kunstarter til den farve- og fladerelaterede kunststart maleri gennem andre medier og materialer - fotografiske, digitale, tekstile – og nye medier.

Censorer til statens arkitektskoler, studieåret 2006/2007 - Ny og gammel ordning

"Nye ordning"

Iflg. Bekendtgørelsen fra 2002, der træder i kraft fra afgang i juni 2007:

De kvalifikationer, der er erhvervet ved uddannelsen, dokumenteres på følgende måde:(...)

Bacheloropgaven bedømmes bestået/ikke-bestået af en lærer udpeget af arkitektskolen og en censor, som er beskikket af Kulturministeriet.

Afgangsopgaven bedømmes bestået/ikke-bestået af to lærere udpeget af arkitektskolen og to censorer beskikket af Kulturministeriet. Den ene censor beskikkes efter indstilling fra Akademiraadet, og den anden beskikkes efter indstilling fra arkitektskolen.

Censorer fra Kulturministeriets Censorkorps træder til ved afgang juni 2007, og indstillingerne til Ministeriet skal foreligge senest 1. oktober 2006 (koordineres med Skolerne). De samme personer kan fungere som censorer efter både den gamle og den nye ordning.

Raadet besluttede at udsætte indstillingerne til Kulturministeriets censorkorps (efter den nye ordning) til næste møde den 6. september.

"Gamle ordning" Censorer og medlemmer af Afgangsudvalg og Formandskab, studieåret 2006/2007

Kunstakademiets Arkitektskole (KA) har oplyst, at man regner med, at "den gamle ordning" fortsætter mindst ét og højst to år endnu (sideløbende med den nye ordning). Der skal derfor også udpeges medlemmer til afgangsudvalg på KA og Formandskabet på AAA samt censorer til afgang efter den gamle ordning i februar 2007 og juni 2007.

Følgende blev udpeget for studieåret 2006/2007.

Censorer med 'ekstra-hverv':

Louis Becker	+ medlem af Afgangsudvalget på KA
Carsten Hoff	+ medlem af Afgangsudvalget på KA
Anna Maria Indrio	+ medlem af Afgangsudvalget på KA
Lena Tranberg	+ 1. suppl. til Afgangsudvalget på KA
Grethe Silding	+ 2. suppl. til Afgangsudvalget på KA
Theo Bjerg	+ 3. suppl. til Afgangsudvalget på KA
Hans Dall	+ medlem af Formandskabet på AAA

Kristine Jensen

+ medlem af Formandskabet på AAA

Niels Vium

+ medlem af Formandskabet på AAA

Øvrige censorer:

Arkitekterne: Jeppe Aagaard Andersen, Stig Lennart Andersson, Jens Thomas Arnfred, Mikkel Beedholm, Trine Berthold, Christian Bjørn, Claus Bonderup, David Bretton-Meyer, Thomas Carstens, Dan Christensen, Jan Christiansen, Peter Dalsgaard, Tom Danielsen, Kim Dirckinck-Holmfeld, Niels Evert, Anna Mette Exner, Bo Wermuth Frederiksen, Jens Fredslund, Bjarne Frost, Mikkel Frost, Niels Gammelgaard, Eva Jarl Hansen, Malene Hauxner, (*Anders Hermansen har senere meldt fra*), Morten Holm, Klavs Hyttel, Bjarke Ingels, Annemarie Lund, Søren Robert Lund, Dorte Mandrup-Poulsen, Klaus Mikkelsen, Stig Mikkelsen, Mads Møller, Ib Valdemar Nielsen, Kim Herforth Nielsen, Henrik Schmidt, Jørn Palle Schmidt, Morten Schmidt, Poul Schülein, Torben Schönherr, Anna K. Bisgaard Sørensen, Lars Juel Thiis, Peter Thorsen, Troels Troelsen, Anders Tyrrestrup, Kim Utzon og Allan de Waal. *Svend Algren, Svend Kirk Axelsson og Anders Hermansen har senere meldt fra.*

Billedkunstnerne: Hein Heinsen, Kirsten Justesen, Sophia Kalkau, Jesper Rasmussen og Morten Stræde. *Finn Reinbothe har senere meldt fra.*

Bestyrelsen for Det Danske Institut i Athen

Valg af 1 medlem for perioden 1. 9. 2006 – 31.8.2010

Universitets- og Bygningsstyrelsen har bedt om indstilling af såvel en mand som en kvinde til posten i bestyrelsen for de kommende år. Raadet vedtog at bede arkitekten Gregers Algreen-Ussing (subs. billedhuggeren Erik Varming) og billedhuggeren Jette Vohlert (subs. maleren Milene Bonifacini) om at lade sig indstille for den kommende valgperiode.

NOTE: Både Gregers Algreen-Ussing og Jette Vohlert har senere indvilliget i at lade sig indstille til posten.

Bestyrelsen for Danmarks Keramikmuseum

Valg af 1 medlem for perioden 1.8.2006 – 31.7.2008

Maleren Annette Holdensen blev genvalg.

Fremtidig brug af Carlsberg-grunden i Valby – Møde med Carlsberg

Direktør Lars Holten Petersen, Carlsberg Ejendomme har inviteret Raadet til en drøftelse om den fremtidige brug af arealerne. Raadet vedtog at modtage indbydelsen, og møde er fastlagt til den 7. september.

BILAG vedr. Kunstnersamfundet

Notat vedr. sektionsofdelingerne i Kunstnersamfundet og Akademiets struktur 2006

Vedtaget af Akademiraadet den 21. juni 2006

Indhold:

- 1. Kritik af sektionsofdelingernes struktur.**
- 2. Den historiske baggrund for sektionsofdelingerne og tilgrænsende kunstarter.**
- 3. Kritikens indhold.**
- 4. Akademiets og Raadets primære opgave.**
- 5. Juryens opbygning og arbejde.**
- 6. Tredelingen og kritikens sigte - for og imod.**

1. Kritik af sektionsofdelingernes struktur

Akademiraadet er med jævne mellemrum blevet mødt med kritik af Akademiets historiske opdeling i de tre sektioner: Arkitekt-, billedhugger og malersektioner.

Dette notat vil redegøre for dele af kritikken, og hvorfor Akademiraadet stadig finder, at denne tredeling er hensigtsmæssig og vital for Akademiet og Raadets organisation og arbejde.

2. Den historiske baggrund for sektionsofdelingerne og tilgrænsende kunstarter

Optagelse til Kunstnersamfund og Akademi sker i dag inden for de traditionelle tre sektioner med tilgrænsende kunstarter, som de nuværende vedtægter også foreskriver. Dette er helt i overensstemmelse med den tidligste praksis for 250 år siden.

“ ‘Malerie, Billedhuggerie og Bygnings Konst ere tree Søstre der udspiire af een Stamme, som er Tegning’ skrev Wiedewelt i 1762. Akademiet omfattede disse tre hovedkunstarter, som det fremgik af navn og segl, men desuden beslægtede kunstarter som f.eks. kobberstik-, medaljør- og stenskerererkunst. Hertil kom (...) formgivning i håndværk, der havde tegning som grundlag og derigennem berøring med de traditionelle kunstarter. Forholdet mellem kunstarterne på Akademiet går som en rød tråd igennem hele Akademiets historie.” (Citat fra Kunstakademiet 1754-2004, Bind I, Kap. 1 Fundamentet, p. 38).

Inden for Akademiet har man altså allerede fra starten været opmærksom på begrebet 'tilgrænsende kunstarter', sådan at alle kunstarter kunne/skulle være repræsenteret inden for Akademiforsamlingen. De nuværende vedtægter indeholder den samme forpligtigelse over for de tilgrænsende kunstarter.

Det sammenfattende begreb 'tegning' er derimod ikke nærmere udfoldet i forhold til en moderne kontekst. Det ligger uden for formålet med dette notat at udfolde, hvorvidt der også i dag er et sådant samlende udspring for kunstarterne.

Derimod bør den sammenhæng og dialog, der stadig findes mellem kunstarterne, prioriteres og have Kunstnersamfundet, Akademiet og Raadet som platform at arbejde ud fra. På dette sammenhæng-skabende felt er institutionen enestående inden for kunstinstitutionerne i Danmark.

3. Kritikens indhold

Kritikken, der hovedsageligt kommer fra billedkunstnere, kan opdeles på følgende måde:

3a: En kritik af den museale struktur og de utidssvarende sektionsoptdelinger

Sektionskategorierne kritiseres for at være uaktuelle og upræcise i forhold til en nutidig kunstproduktion. Desuden rettes der kritik mod den manglende sektionsbredde: Hvor er videokunsten, installationskunsten, kunsthåndværket, fotokunsten og den digitale kunst?

Det giver kunstnere identifikationsproblemer med Akademiets struktur og gældende sektionsoptdelinger. I kritikken ligger en underliggende værdikritik af de gamle værkkategorier. Kritikken har siden 1960'erne været fremført jævnlige, med stigende eller dalende intensitet inden for billedkunsten, som en kritik af forestillingen om, at hver enkel kunstkategori bygger på en særlig og altid nærværende essens. Mange kunstnere har taget afstand fra denne tanke, og har i stedet bygget deres produktion på ideen om flydende grænser mellem de billedkunstneriske medier og på lån af udtryk og virkemidler fra helt andre kunstarter som musik, teater, film og litteratur.

Kritikken af Akademiets struktur bliver derfor en påpejning af, at institutionens sektioner ikke altid afspejler en samtidighed med udviklingen i kunsten.

3b: Gruppe versus individ

Desuden har der været rejst kritik af holdningerne bag problemstillingerne omkring grupper versus individ. At der i Akademiets og Juryens opbygning er en indbygget historisk præference for kunstner-individet frem for eksempel kunstner- eller arkitekt-grupperinger.

4. Akademiets og Raadets primære opgave

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, hvis daglige virksomhed udøves af Akademiraadet, har til opgave at virke til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiet står endvidere til rådighed som rådgiver for amtskommunale (så længe det varer) og kommunale myndigheder.

Akademiet, hvis 60 medlemmer vælges af Kunstnersamfundet, er ikke styret af en bestemt politisk holdning, af fagforeningsmæssige interesser, ej heller af en tidsbestemt agenda, og Akademiet er derfor den ideelle platform for dialogen mellem de kunstneriske interesser - repræsenteret ved Kunstnersamfundet - og staten.

Når staten gennem Akademiraadet møder de diskussioner og krav om forhold, opgaver og tiltag, der på et givet tidspunkt er nødvendige for at fremme kunsten, skal det ske på en måde, så både stat og kunstnerstand får udbytte af mødet. Akademiets strukturelle organisation skal derfor være indrettet sådan, at Akademiraadet igennem en bred fundering og med maksimal operationsduelighed kan varetage kompleksiteten i sin opgave med at fremme kunsten.

Gennem oplysning og forhandling skal Akademiraadet forsøge at skabe klarhed og gennemsigtighed i sager, der enten har Kunstnersamfundets særlige bevågenhed eller skaber problemer - for at fremme kunstens interesser i samfundet mest muligt.

Akademiraadet skal fortløbende arbejde for bedre vilkår for formidling og forevisning af kunst og arkitektur samt for forståelse for kunstens og arkitekturens problemstillinger i forhold til offentligheden.

Akademiraadet har også en naturlig interesse for og indsigt i uddannelserne af arkitekter og billedkunstnere i Danmark. Raadet skal derfor følge med i udviklingen af uddannelserne og deltage i principielle diskussioner af betydning for området.

5. Juryens opbygning og arbejde

Juryens 15 medlemmer og 12 suppleanter udvælges blandt Kunstnersamfundets ca. 1300 medlemmer af henholdsvis Kunstnersamfundet og Akademiraadet. Kunstnersamfundets medlemmer vælger ved afstemning blandt de opstillede to medlemmer og to suppleanter fra hver sektion. Akademiraadet, der ved sine valg skal tilstræbe en alsidig sammensætning af Juryen, vælger derefter tre medlemmer og to suppleanter fra hver sektion.

Juryen optager Kunstnersamfundets medlemmer. Det er Juryens pligt at sørge for, at Kunstnersamfundet består af medlemmer, der repræsenterer alle de betydeligste og bedste eksponenter for billedkunstens og arkitekturens mange forskellige positioner, således at Kunstnersamfundet bredt repræsenterer arkitekt- og billedkunstnerstandens mest fremtrædende udøvere i Danmark. I den forbindelse er det Juryens vigtige, men vanskelige opgave at vurdere de nye kunstretningers betydning og at sørge for, at også disse tilgrænsende kunstarter bliver repræsenteret af de bedste udøvere.

6. Tredelingen og kritikens sigte - for og imod

Det er en tidstypisk tendens, at den store vægt, der lægges på individualisering, også giver problemer i forhold til identifikation med institutioner og fællesskaber.

Det er derfor forståeligt, at en del af sektionsoptdelings-kritikken sigter mod at opnå mulighed for en mere tidssvarende kunstner identificering. Dette kunne muligvis opnås ved en yderligere specialiseret sektionering med kategorier, der bedre matcher tiden, så de tilgrænsende kunstarter fik hver deres kategori. Men opgaven er principielt uendelig, idet man altid kan argumentere for flere sektioner (også inden for arkitekturen, eksempelvis som en landskabsarkitektursektion). Flere sektioner ville medføre, at Akademi og Raad måtte organiseres i 4 eller flere sektioner.

Alternativt kunne kritikken imødekommes ved en sammenlægning. F.eks. som én sektion for billedkunst, idet en generalisering kan give mulighed for konsekvent at møde tiden under et samlende og bredt dækkende kunstnerbegreb. I princippet giver en sådan blandet sektion mulighed for at inkludere alle tilgrænsende kunstarter. Dette ville betyde, at Akademiet måtte reorganiseres med højest to sektioner - i første omgang af uens størrelse. Hvad der eventuelt vindes i bredden kan imidlertid hurtigt tabes i præcision.

Akademiraadet har nøje overvejet konsekvenserne af såvel en sammenlægning som en opdeling i flere sektioner men finder ikke, at Raadet styrkes i sin primære funktion som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Det er Raadets opfattelse, at kritikken er rettet mod identifikations- og tidslighedsproblematikken. Mens kritikken ikke er rettet mod institutionens tredeling som sådan. Eller mod Akademiets mulighed for at være platform for en dialog kunstarterne imellem. Raadet har derfor prioriteret sammenhængskraften i tredelingen frem for muligheden for endnu en fragmentering af Akademiet i yderligere sektioner.

Akademiets og dermed Akademiraadets opdeling i tre sektioner er et uvurderligt redskab både i forhold til at håndtere Raadets komplekse faglige spørgsmål og i forhold til at afbalancere faggruppernes eksterne og interne uenighed, idet alle tre sektioner skal høres, og den simple polarisering mellem to parter nuanceres og reduceres.

En ændring af sektionernes antal vil desuden medføre en fundamental ændring af Akademiets organisation og indre arkitektur. Dette vil primært blive en elitær intern proces, der efter Raadets opfattelse kun vil føre til en forringelse af Akademiraadets umiddelbare funktionsduelighed.

Derfor vil det, også af praktiske grunde, være fornuftigt at fastholde Akademiets hidtidige organisation. Den trebenede struktur er ideel, når man vil opnå balance mellem synspunkterne, og samtidig sagligt søger operationsduelighed.

Den tilpasningsproces, der gennem de sidste 250 år har været et fast punkt på dagsordenen i kunsten, den stadige dialog og indlemmelse af nye kunst- og arkitekturretninger, beskriver en uophørlig udvikling mellem tradition og fornyelse, der simultant, dog ofte under råb og skrig, er foregået over tid. Opdelingen i de traditionelle tre sektioner bygger på 250 års erfaring med at forholde sig til tilgrænsende kunstarter og nyttilkomne kategorier.

Under de tre klassiske kategorier og med begrebet 'tilgrænsende kunstarter' er det Juryens opgave at sørge for, at Kunstnersamfundet afspejler hele spektret af betydelige, samtidige kunstneriske og arkitektoniske genrer repræsenteret ved talentfulde personer.

Akademiraadet har konkluderet, at sektionsoptdelingen tredeling er den mest hensigtsmæssige og derfor nødvendige struktur, der gør det muligt at varetage *alle* Raadets opgaver velovervejeth, afbalanceret, effektivt og præcist.

Med denne organisering af Akademiet kan vi gennem dialog med staten og som statens rådgivere indfri vor forpligtelse til at fremme kunsten - og på den måde varetager vi bedst Kunstnersamfundets interesser over for samfundet.

* * *